

656 с.

3. Лазарев В. В. Теория государства и права : учебник для вузов. М. : Спарк, 2004. 528 с.

4. Матузов Н. И., Малько А. В. Теория государства и права: курс лекций. М. : Юристъ, 1997. 672 с.

5. Гусарев С. Д. Теорія права і держави : навчальний посібник. К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 270 с.

6. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.

7. Коталейчук С. П. Теорія держави та права : навч. пос. для підг. до держ. іспитів. К. : КНТ, 2009. 320 с.

8. Рішення Конституційного Суду України від 9 липня 1998 року № 12-рп/98 (справа про тлумачення терміна «законодавство»). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98> (дата звернення: 08.11.2019).

Приходько Олександра Олександрівна,

*курсант Навчально-наукового
інституту № 3 Національної
академії внутрішніх справ*

Науковий керівник:

*Федоровська Наталія Володимирівна,
старший науковий співробітник*

*наукової лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
Навчально-наукового інституту № 3*

ВИКОРИСТАННЯ «ЗЕЛЕНИХ КІМНАТ» У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Україна є однією з держав – співзасновниць Організації Об'єднаних Націй і виступає активною учасницею діяльності усієї системи органів ООН.

Україна ратифікувала усі основні міжнародно-правові документи ООН в галузі прав людини, в тому числі і Конвенцію ООН про права дитини та Перший і Другий факультативні протоколи до неї.

Стаття 39 Конвенції ООН про права дитини встановлює, що «держави-учасниці вживають всіх необхідних заходів для сприяння фізичному та психологічному відновленню та соціальній інтеграції дитини, яка є жертвою будь-яких видів нехтування, експлуатації чи зловживань, катувань чи будь-яких жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження, покарання чи збройних конфліктів. Таке відновлення і реінтеграція мають здійснюватися в умовах, що забезпечують здоров'я, самоповагу і гідність дитини».

Факультативний протокол щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії, у статті 8 встановлює, що держави – учасниці цього

Протоколу мають вживати відповідних заходів для захисту прав та інтересів дітей-жертв торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії на всіх етапах кримінального судочинства. Але незважаючи на такий, здавалося б, сильний «правовий бронезилет» діти нерідко стають жертвами різних злочинів.

Отримати потрібну інформацію про кримінальну подію від особи, яка стала жертвою чи свідком злочину, дуже важко. Емоційно збуджені, перелякані подією люди реагують по-різному: одні замикаються в собі, інші розповідають багато, емоційно, незв'язно. А коли жертвою злочину стає дитина, навіть висококваліфікованому психологу складно випитати достовірну інформацію. Необхідно створити особливі, психологічно комфортні умови.

Подолання негативних наслідків, стресу, відхилень у поведінці та деформації психіки дітей можливе за допомогою психологічної профілактики. Одним з ефективних способів такої профілактики є організація роботи з дітьми в «зелених кімнатах».

«Зелена кімната» призначена для роботи з дітьми, які постраждали внаслідок злочину чи стали свідками сексуального насильства або експлуатації, інших злочинів, або такими, які підозрюються в скоєнні злочинів, за допомогою спеціальних методик, дружніх до дитини.

Основними завданнями «зелених кімнат» є:

- а) збір доказового матеріалу про злочин чи правопорушення, в яких дитина стала жертвою чи свідком злочину або правопорушником;
- б) робота з адаптації дитини після скоєння над нею насильства;
- в) поновлення психоемоційного статусу дитини, яка перебуває в стресовому стані внаслідок конфліктної, аварійної чи іншої екстремальної ситуації;
- г) блокування гострих стресових реакцій у дитини;
- г) попередження психоемоційного навантаження у дитини, пом'якшення впливу психотравмуючих ситуацій та психофізичних навантажень;
- д) усунення фізичного дискомфорту та емоційної напруги, нормалізація процесу життєдіяльності;
- е) короткотермінова чи довготермінова психокорекція;
- є) психологічна допомога особам, схильним до різних видів залежностей;
- ж) психологічні консультації з рекорегування взаємовідносин в родині, навчальних закладах, у дитячому колективі;
- з) попередження, профілактика, корекція негативних наслідків відхилення в поведінці та психологічної деформації дітей, схильних до скоєння правопорушень і злочинів;
- и) допомога дитині зрозуміти й усвідомити причини її поганого пристосування до реальності, і надання допомоги в адаптації та побудові більш реалістичної комунікації.

Незважаючи на високу ефективність і необхідність застосування даного методу є один суттєвий мінус, який стає бар'єром. Таким мінусом є брак штатних психологів в підрозділах ювенальної превенції. Нерідко, у випадках розірвання шлюбу, дорослі звинувачують один одного у руйнуванні сім'ї, ділять майно, але найбільша шкода завдається дитині. Шляхом до вирішення таких спірних питань є саме «зелена кімната», де дитина у невимушеному, комфортному для неї

становищі може розповісти психологу її бажання жити з одним із батьків. В такому разі кожен з батьків буде шукати приватного психолога, задля того, щоб рішення по залишенню дитини було саме на його користь. І ось тут ми відчуваємо необхідність залучення штатного, незалежного психолога. То ж, всупереч наявності такої кімнати, відсутність достатньої кількості штатних психологів, вона не може функціонувати в повному обсязі.

Отже, дружні до дітей «зелені кімнати» створені з метою проведення опитування (допитів) дітей, які є учасниками в кримінальних справах, в яких вони фігурують як потерпілі чи свідки, в умовах, що мінімізують повторну травматизацію психіки дитини.

Успішність допиту дитини визначається місцем розташування та облаштування приміщення, в якому він буде проведений; попереднім психологічним вивченням дитини, завдяки якому можна підготувати її до співпраці з правоохоронцями, а також компетентності осіб, що проводять допит. «Зелені кімнати» для України є явищем відносно новим і сподіваємось воно і надалі буде служити на захист прав і свобод дитини, а також задля інтересів слідства та суду.

Список використаних джерел

1. Закону України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Керівні принципи ООН з питань правосуддя у справах, пов'язаних із участю дітей-жертв та свідків злочинів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1014.4020.0>
3. Керівні принципи Комітету Міністрів Ради Європи щодо судочинства, дружнього дитині [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.coe.int/t/dghl/cooperation/economiccrime/trafficking/projects/tres/Guidelines_cChild_Friendly_Justice_Ukr.pdf
4. Конвенція Ради Європи No 201 про захист дітей від сексуальної експлуатації та зловживань сексуального характеру [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_927
5. Конвенція ООН про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
6. Кримінально-процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>
7. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування «Зеленої кімнати» для дітей, які потребують соціально-психологічного захисту
8. Підсумковий документ Спеціальної сесії в інтересах дітей Генеральної Асамблеї ООН “Світ, сприятливий для дітей” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.unicef.org/sowc06/pdfs/pub_build_wffc_en.pdf
9. План заходів щодо реалізації Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/0/37313>
10. Проект Кримінально-процесуального кодексу України від 12.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/

webproc4_1?pf3511=42312

11. Указ Президента України No 597/2011 Про концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/597/2011>

12. Факультативний протокол щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b09

*Ремез Олена Леонідівна,
здобувач ступеня доктора філософії,
аспірант кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ*

АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЙ ПОНЯТТЯ «ЦИВІЛЬНА «БЕЗПЕКА» ТА ЙОГО ІНТЕРПРЕТАЦІЯ

XXI століття характеризується постійними глобалізаційними процесами і трансформаціями феномену демократії у світі не менше ніж попередні. У країнах, де панує верховенство права, пересічна людина знає, що саме вона, її життя, права та свободи є аксіологічним і базовим компонентом що визначає зміст і спрямованість діяльності держави. Не є виключенням і Україна: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» [1, с. 3]. Основний закон держави містить дефініцію «безпека», а точніше «безпека людини», тому доцільно розглянути безпеку в інтерпретації декількох видів інших джерел.

Розглянемо інтерпретацію поняття «безпека» через призму тлумачного словника: Академічний тлумачний словник (1970 – 1980 рр.) пояснює безпеку як «стан, коли кому-, чому-небудь ніщо не загрожує» [2]; таке ж визначення безпеки пропонує Тлумачний словник української мови [3] і Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів [4].

У державному законодавстві поняття «безпека» згадується 12 разів серед переліку термінів, зокрема має наступні визначення: «відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з можливістю завдання будь-якої шкоди для життя, здоров'я та майна громадян, а також для навколишнього природного середовища»; «комплекс заходів, а також людські і матеріальні ресурси, які призначені для захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання та інших протиправних посягань»; «відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з травмуванням або загибеллю людей, заподіянням збитків навколишньому середовищу»; «властивість об'єкта забезпечувати відсутність ризику завдання шкоди здоров'ю людей, майну та навколишньому середовищу»; «стан, при якому ризик шкоди чи ушкодження обмежений до прийняттого рівня»; «відсутність загрози життю, здоров'ю людей, майну, тваринам, рослинам і довкіллю, що перевищує граничний ризик»; «відсутність ризику, пов'язаного з